

ugkeit; Untergang der Welt RĀĀN. im ÇKDn.

चेष्टावत् (von चेष्टा) adj. *beweglich*: संघयस्तु द्विविधाश्चेष्टावत्: स्थिराश्च
Suçr. 1, 340, 3.

चेष्टित (von चेष्ट) 1) partic. s. u. चेष्ट. — 2) n. = गति und चेष्टा MED. t.
108. a) *Bewegung* (eines Gliedes, des Körpers), *Gebärde*: गतिभाषितचे-
ष्टितम् M. 2, 199. 8, 25. निगूढिङ्गितचेष्टितैः 7, 67. Suçr. 1, 104, 16. VARĀH.
BRH. S. 43, 19. 83, 53. कृ० 92, 15. — b) *das Thun und Treiben, das*
Benehmen, Art und Weise zu sein: पृथङ्गि कुरुते किञ्चित्कामस्य चेष्टि-
तम् M. 2, 4. यद्वयोरनयोर्विषय कार्ये ऽस्मिन् चेष्टितं मित्रः 8, 80. प्रणिधी-
नाम् 7, 153. 223. 153. अचेतनत्वे ऽपि क्षीरवृक्षेष्टितं प्रधानस्य KAP. 3, 59. 61.
N. 23, 16. R. 1, 1, 59. 3, 7. 6, 22. ÇĀK. 103, 18. RAGH. 4, 68. BHĀG. P. 1, 5,
16. DEV. 2, 4. VET. 17, 5. PĀNĪKAT. 98, 12. क्रूर० 1, 73. खल० VARĀH. BRH.
S. 67, 113 (114).

चेष्टितव्य (wie eben) partic. fut. pass. zu *handeln, zu Werke zu ge-
hen*: चेष्टितव्यं कार्यं चात्र MBH. 12, 4919.

चेकितं adj. von चैकित्य gaṇa काण्वादि zu P. 4, 2, 111. — Statt चैकित
(patron.) ist PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 36, 35 viell. चैकित (von चे-
कित) zu lesen.

चैकितान patron. von चिकितान ÇĀMk. zu BRH. ĀR. UP. 1, 3, 24.

चैकितानिर्णय patron. ÇAT. BR. 14, 4, 26. Ind. St. 1, 39. 4, 373. Nach ÇĀMk.
zu BRH. ĀR. UP. von चैकितान und dieses von चिकितान; wohl eher vom
belegten चैकितान.

चैकितायन patron. des Dālbhja KHĀND. UP. 1, 8, 1. Nach ÇĀMk. von
चिकितायन; könnte auch auf चैकित zurückgeführt werden.

चैकित्य patron. von चैकित gaṇa गर्गादि zu P. 4, 1, 105.

चैकित्सितं adj. von चैकित्सित्य gaṇa काण्वादि zu P. 4, 2, 111.

चैकित्सित्य patron. von चिकित्सित gaṇa गर्गादि zu P. 4, 1, 105.

चैकीर्पतं adj. = चिकीर्षत् (partic. vom desid. von 1. कर्) gaṇa प्रज्ञा-
दि zu P. 5, 4, 38.

चैटयत m. N. pr. (patron.) eines Mannes gaṇa क्रौड्यादि zu P. 4, 1, 80.
तिकादि zu 4, 1, 154 und भौरिकादि zu 4, 2, 54. चैटयतंविध n. *das von*
den Kaitajata bewohnte Gebiet ebend.

चैटयतायन patron. von चैटयत gaṇa तिकादि zu P. 4, 1, 154.

चैटयत्या f. zu चैटयत gaṇa क्रौड्यादि zu P. 4, 1, 80.

चैतन्य (von चेतन) 1) n. *Intelligenz, Bewusstsein; Seele*: der Fötus ist
im 7ten Monate मनश्चैतन्ययुक्त JĀGĀN. 3, 81. जीवं पश्यामि वृत्ताणामचैतन्यं
न विद्यते MBH. 12, 6837. चेतनावत्सु चैतन्यं समं भूतेषु पश्यति 14, 529.
Suçr. 1, 81, 7. आसं लोकान् चैतन्यमिवोच्चरश्मेः RAGH. 3, 4. न संसिद्धिकं
चैतन्यम् KAP. 3, 20. ÇĀMk. zu ÇVETĀÇY. UP. 6, 16. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 13.
23. 34. 35. 97. Sch. zu KAP. 1, 100. Sch. bei WILS. SĀMKEJAK. S. 73. WIND.
Sancara 94, t. 124, 3 v. u. — 2) m. N. pr. eines im J. 1484 n. Chr. gebo-
renen Propheten, der in Bengalen göttlich verehrt und für einen Ava-
tāra von Kṛṣṇa angesehen wird. Sein Leben ist beschrieben in einem
Werke, welches den Titel चैतन्यचरणामृत führt; vgl. MACX. Coll. I, 92.

चैतन्यचन्द्रोदय (चै० + च०) n. *der Mondaufgang des* (Propheten) Kai-
tanja, Titel eines Schauspiels, herausg. in der Bibl. ind. No. 47. 48. 80.

चैतन्यामृत (चैतन्य + अमृत) n. Titel einer Grammatik COLEBR. Misc.
Ess. II, 48.

चैतसिक (von चेतस्) adj. *den Geist —, das Herz betreffend*: धर्माः
VJUTP. 36. 173.

चैतिक (wohl von चैत्य) m. pl. Bez. einer buddhistischen Schule WAS-
SILJEV 228. 229. 243.

चैत (von चित) adj. *zum Bereich des Denkens gehörend* VEDĀNTAS.
(Allah.) No. 74. COLEBR. Misc. Ess. I, 392.

चैतिक (wie eben) adj. dass. COLEBR. Misc. Ess. I, 393.

1. चैत्य (von 3. चित् oder 2. चिति) m. *die individuelle Seele* BHĀG.
P. 3, 26, 64. 70. 28. 28. 31, 19.

2. चैत्य (von चिता) 1) adj. *was auf den Scheiterhaufen, auf das Grab*
Bezug hat u. s. w.: यूप ऀच्य. GRHJ. 3, 6. GRHJASĀNGH. 2, 14. — 2) m. n.
Grabmal, Todtenmal; Tempel, Heiligthum; ein als Todtenmal dienen-
der Feigenbaum u. s. w., ein an geheiligter Stätte stehender Feigenbaum
u. s. w. (vgl. चैत्यतरु, ०दुम, ०वृत्त). ऀच्य. GRHJ. 1, 12. JĀGĀN. 2, 151. 223.

यत्र पूषा मणिमयाश्चैत्याश्चापि क्षिरमयाः । शोभार्थं विकृतास्तत्र न तु
दृष्टान्ततः कृताः ॥ MBH. 2, 69. 74. चैत्यपूषाङ्कता भूमिः 1, 223. अकृष्टपद्या
पृथिवी विबभौ चैत्यमालिनो 12, 914. चितचैत्यो मरुतेजाः 3, 10460. अ-
ल्पावशेषा पृथिवी चैत्यैरासीत् 10303. आसीनं चैत्यमध्ये 495. स चैत्यो रा-
जसिंहस्य संचितः कुशलैर्द्वित्रैः । गरुडो ह्रस्वपतो वै त्रिगुणो ऽष्टादशात्म-
कः ॥ R. 1, 13, 30. येभ्यः प्रणामसे पुत्र चैत्येष्टायतनेषु च 2, 23, 4. चैत्यान्या-
यतनानि च 36, 29. सकृन्नपादमासाद्य तच्चैत्यमधिष्ठानम् 5, 38, 25. चैत्यप्रा-
साद 27. अशोकवर्निकायाम् — अण्डयद्विह्वरस्य प्रासादं चैत्यमुत्तमम् । धृतं
स्तम्भसंरुद्धेण 17, 20. Suçr. 1, 107, 19. 367, 1. निविडचैत्यव्रक्षधोषिः MRĀKṢ.
159, 3. LALIT. 28 u. s. w. RĀGA-TAR. 1, 103. एका वृत्तो हि यो ग्रामे भवे-
त्पर्णाफलान्वितः । चैत्यो भवति निर्जातिर्चर्चनीयः सुपूजितः ॥ Hip. 1, 40.
चैत्यानां सर्वथा त्याज्यमपि पक्षस्य पातनम् MBH. 12, 2637. आर्चतं सर्वलो-
काणां सस्कन्धविटपं दुमम् । नागकेतोः सुपर्णेन चैत्यमुन्मूलितं यथा ॥ R.
4, 18, 23. अनेकशाखश्चैत्यश्च नियपात मरुतेले HARIV. 9876. BHĀG. P. 4, 23,
16. 5, 24, 9. Ueber den Unterschied zwischen चैत्य und स्तूप bei den
Buddhisten s. BUAN. Intr. 74. 348. 630. LIA. II, 266. Nach den Lexico-
graphen: n. = आयतन AK. 2, 2, 6. TRIK. 3, 3, 311. MED. j. 21. = देवकुलं
विना मुखम् HĀR. 198. = चिताचूडक TRIK. 2, 8, 62. = विकार = जिनस-
म्भ H. 994. = जिनोक्तम् (lies चैत्यं st. चित्यं) und तद्विम्बम् (Statue des
Gina) H. an. 2, 358. = बुद्धविप्र TRIK. 3, 3, 311. = बुद्धवेद्य MED. Statt
विप्र und वेद्य ist wohl विम्ब zu lesen, welche Lesart der Verfasser des
ÇKDn. vor sich gehabt hat. Fälschlich macht er daraus zwei Bedeutun-
gen (बुद्ध und विम्ब) und lässt das Wort in diesen beiden Beid. masc.
sein. m. = देवतरु TRIK. 2, 4, 2. = उद्देशकवृत्त 3, 3, 311. = उद्देश्यपादप
MED. = जिनसभातरु und उद्देशवृत्त H. an. Vgl. ग्रामचैत्य. — 3) m. N.
pr. eines Berges (s. चैत्यक) MBH. 2, 814.

चैत्यक (von चैत्य) m. N. pr. eines der fünf Berge, welche die Stadt
Girivraṅga umgeben, MBH. 2, 799. 811. 815. 843.

चैत्यतरु (चैत्य + तरु) m. *ein an geheiligter Stätte stehender Feigen-*
baum u. s. w. VARĀH. BRH. S. 32, 21. 43, 72. 32, 90. 37, 2.

चैत्यदु (चैत्य + दु) m. N. der Ficus religiosa Lin. (s. अश्वत्थ) TRIK.
2, 4, 6.

चैत्यदुम (चैत्य + दुम) m. = चैत्यतरु M. 10, 50. H. 62. = चैत्याभिधानो
ऽशोकवृत्तः Sch.